

רשות העתיקות

מס' הנוהל: 19.18	נוהל עבודה: בניה בדיקה ועבודה עם פיגומים	
מס' קודם: -		
דף 1 מתוך 4	תאריך תחולה: 15/12/10	מהדורה: 1

האחראי לביצוע הנוהל: קצין בטחון ובטיחות ברשות העתיקות, ממונה על הבטיחות ברשות, מנהלים, מנהלי אתרים, נאמני בטיחות ברשות העתיקות.

הבסיס החוקי לנוהל:

חוק ארגון הפיקוח על עבודה התש"ד, 1954
תקנות הבטיחות בעבודה, עבודה בגובה, התשס"ז 2007
התקנה עבודות בניה התשמ"ח 1988

מסמכים הקשורים להפעלת הנוהל:

נוהל עבודה עם סולמות 19.16
נוהל הדרכת עובד חדש 19.1
נוהל הדרכת בטיחות 19.2
נוהל סיור בטיחות באתר 19.13

מטרת הנוהל

לקבוע אופן בנית פיגום עפ"י הנדרש בתקנות ובדיקתו לשם מניעת נפילות מגובה וסכנת פגיעה בעוברים ובשבים.

1. הגדרות:

- **קצין ביטחון ובטיחות (להלן: "קב"ט")** – אחראי מנהלית על כל ענייני הבטיחות ברשות.
- **הממונה על הבטיחות ברשות (להלן: "ממונה הבטיחות")** – מי שהוסמך מטעם **מפקח עבודה ראשי** ממשד התמ"ת והוא בעל "אישור כשירות" תקף, ושנתמנה בידי מנהל הרשות לשמש כממונה על הבטיחות, הגהות ובריאות העובדים ברשות.

כותב הנוהל: אבי משה, "ט.ר.ם בטיחות וגהות"	חתימת כותבת הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות	חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור: <u>15/12/10</u>	

**רשות
העתיקות**

מס' הנוהל: 19.18	נוהל עבודה: בניה בדיקה ועבודה עם פיגומים	
מס' קודם: -		
דף 2 מתוך 4	תאריך תחולה: 15/12/10	מהדורה: 1

- **מנהל עבודה בחפירות ארכיאולוגיות ושימור מבנים ברשות (להלן: "מנהל עבודה באתרים ארכיאולוגיים")** – עובד רשות שעבר קורס והוסמך מטעם האגף לפיקוח על העבודה במשרד התמ"ת.
- **מנהל** – עובד רשות אשר תחת אחריותו עובדים והוא נושא באחריות לבטיחותם ולגהות של עובדיו.
- **מנהל ישיר/אתר** - אדם שמנהל קבוצת אנשים עובדי רשות או אחרים הפועלים בשרות הרשות לצורך משימה מוגדרת או תפקיד מוגדר לרבות מנהל חפירה, מנהל פרויקט שימור או מנהל במתקן רשות העתיקות.
- **תחנת עבודה** – מקום עבודתו של עובד על פי הנחיות המנהל הישיר.
- **לוח רגל** – יחידת גידור המותקנת בצמוד לקצה משטח העבודה ומיועדת למניעת נפילת חומרים או ציוד.
- **פיגום** – מתקן זמני מעל קרקע, מעל מבנה או מחובר אליו, אשר ממנו מתבצעת פעולה בניה או שעליו מחזיקים חומר או ציוד.
- **פיגום זיזי** – פיגום שרצפתו נתמכת על סמוכות זיזיות המחוברות למבנה.
- **פיגום זקיפים** – פיגום שנסמך על עמודים אנכים העומדים על קרקע או על אמצעי סמך יציב אחר של המבנה.
- **פיגום ממוכן** – פיגום אשר בעזרת כוח מכני, חשמלי, הידראולי ניתן לשנות את מיקום משטחי העבודה שלו.
- **פיגום עצמאי נייד** – פיגום עצמאי ומוצב על גלגלים.
- **פיגום עצמאי** – פיגום שמבנהו מבטיח את חוזקו ויציבותו ללא קשירה למבנה או גוף יציב אחר.
- **פיגום תלוי** – פיגום התלוי על כבלי פלדה, שרשראות, צינורות, מוטות מתכת, פרופילים ממתכת או אמצעי תליה אחרים למעט פיגום כסא או מיתקן דומה לו.
- **פיגום מיוחד** – פיגום זקיפים מפלדה שגובהו, מהנקודה הנמוכה של המשטח שעליו הוא עומד עד למשטח העליון, עולה על 50 מ'. פיגום שצורתו מיוחדת או פיגום הבנוי מחומרים מיוחדים או המשמש למטרות מיוחדות, למעט פיגום עשוי עץ.

כותב הנוהל: אבי משה, "ט.ר.ם בטיחות וגהות"	חתימת כותבת הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות	חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור: 15/12/10	

רשות העתיקות

מס' הנוהל: 19.18	נוהל עבודה: בניה בדיקה ועבודה עם פיגומים	
מס' קודם: -		
דף 3 מתוך 4	תאריך תחולה: 15/12/10	מהדורה: 1

- **בונה מקצועי** – מי שלאחר הגיעו לגיל שמונה עשרה, עבד שלוש שנים לפחות באותו מקצוע בנין בו הוא משמש בונה מקצועי.
- **בונה פיגומים מקצועי** – מי שעבד שלוש שנים לפחות בהקמת פיגומים ועמד בהצלחה במבחן לפי תוכנית מבחנים שאישר מפקח העבודה הראשי, או בעל הסיווג הממשלתי הגבוה ביותר בטפסנות בניין.

2. בנית פיגום

- בנית פיגום תעשה ע"י אחד מהבאים:
- 2.1. תכנון פיגום ייעשה על ידי בונה פיגומים מקצועי.
 - 2.2. בניית הפיגום שגובהו עד 6 מטר תעשה בנוכחות ובהשגחת מנהל עבודה באתרים ארכיאולוגיים או בונה פיגומים מקצועי.
 - 2.3. בנייה או פירוק של פיגום זקיפים שגובהו עולה על 6 מטר, תעשה בהשגחתו והנחייתו הישירה של בונה פיגומים מקצועי.
 - 2.4. פיגום עץ שגובהו עולה על 18 מטר ו"פיגום מיוחד", יתוכן ע"י מהנדס.
- בנית הפיגום תעשה בהשגחתו והנחייתו הישירה של בונה פיגומים מקצועי ותאושר על ידי מהנדס.

3. הערכות טרם הקמת הפיגום – באחריות בונה פיגומים מקצועי

- 3.1. תבוצע בדיקה למשטחי העבודה ויציבותם להתקנת הפיגום.
- 3.2. יש לוודא שהחומרים לבניית הפיגום עשויים חומר טוב וללא פגם.
- 3.3. יש לוודא דרכי גישה בטוחות לעבודה או למעבר.

4. אישורים נדרשים לבניית פיגום

- 4.1. מסמך המעיד שבונה הפיגום הינו בעל תעודת בונה פיגומים מקצועי בתוקף.
- 4.2. תעודות המעידות על הסמכתו של המהנדס המתכנן והמאשר.
- 4.3. אישור לעבודה בגובה בנושאי פיגומים וקונסטרוקציות.

כותב הנוהל: אבי משה, "ט.ר.ם בטיחות וגהות" חתימת כותבת הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור: 15/12/10

מס' הנוהל: 19.18	נוהל עבודה: בניה בדיקה ועבודה עם פיגומים	
מס' קודם: -		
דף 4 מתוך 4	תאריך תחולה: 15/12/10	מהדורה: 1

5. עם תום בניית פיגום וטרם תחילת העבודה על גבי הפיגום

- 5.1. באחריות בונה הפיגום לזמן את ממונה הבטיחות לביצוע בדיקה ואישור סופי לפיגום.
- 5.2. ממונה הבטיחות יודא הימצאות אישור בונה פיגומים מקצועי בתוקף.
- 5.3. ממונה הבטיחות יודא בניית הפיגום בהתאם לדרישות בתקנה עבודות בניה התשמ"ח 1988. וימלא טופס סיור בטיחות באתר (נספח 2 לנוהל 19.13 סיור בטיחות באתר).
- 5.4. בונה הפיגום יתקן ויפעל על פי הוראות הדו"ח.
- 5.5. במקרה של בנית פיגום מיוחד יבדק הפיגום ע"י המהנדס המתכנן.
6. לפני תחילת העבודה יודרכו העובדים המוסמכים בנושאי בטיחות בעבודה על פיגומים.
7. באחריות מנהל העבודה לוודא הימצאות אישורים לעבודה בגובה על פיגומים לעובדים המיועדים לביצוע העבודה.
8. שטח העבודה מתחת לפיגום יגודר מסביב.
9. על פיגומים המוצבים סמוך למדרכות מעבר יותקנו רשתות למניעת נפילת חפצים מגובה.
10. לאחר ימי גשם או הפסקת עבודה של יותר משלושה ימים יבצע מנהל העבודה בדיקה לפיגום.

כותב הנוהל: אבי משה, "ט.ר.ם בטיחות וגהות" חתימת כותבת הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור: 15/12/10